

สำเนา

10 กรกฎาคม 2543

เรียน กรรมการผู้จัดการ

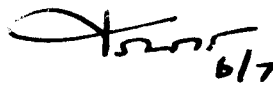
บริษัทหลักทรัพย์ทุกบริษัท

ที่ กสท.ช. (ว) 15 /2543 เรื่อง การเปิดเผยกรณีผู้บริหารของบริษัทหลักทรัพย์
กระทำการทุจริตยักยอกหุ้นของลูกค้า

ตามที่ได้เกิดกรณีผู้บริหารของบริษัทหลักทรัพย์แห่งหนึ่งได้กระทำการทุจริต
ยักยอกหุ้นของลูกค้า อันเป็นผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของลูกค้าเป็นจำนวนมาก
ซึ่งจากผลการตรวจสอบรายละเอียดของกรณีดังกล่าวสรุปได้ว่า การกระทำทุจริตในกรณีนี้
เกิดขึ้นได้เนื่องจากการขาดระบบการควบคุมภายในที่ดีของบริษัทหลักทรัพย์ดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้บริษัทหลักทรัพย์ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลให้บริษัท
มีระบบการควบคุมภายในที่ดี เพื่อที่จะได้หาทางป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันอีก
ในอนาคต สำนักงานขอแจ้งให้บริษัทหลักทรัพย์ได้ทราบถึงลักษณะและวิธีการกระทำทุจริต
และลักษณะต่าง ๆ ที่ถือเป็นข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานที่สะท้อนถึงการมีระบบควบคุมภายใน
ที่ไม่ดีของบริษัทดังกล่าวตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล)

เลขาธิการ

ฝ่ายกำกับธุรกิจหลักทรัพย์

โทร. 2523223 ต่อ 1219

Handwritten notes and dates in the bottom right corner, including the date 29/6 and other illegible markings.

สรุปกรณีผู้บริหารของบริษัทหลักทรัพย์กระทำการทุจริตยกยอกหุ้นของลูกค้า

กรณีทุจริตของบริษัทดังกล่าวเกิดขึ้นได้เนื่องจากบริษัทยินยอมให้ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบงานทางด้านการให้บริการด้านหลักทรัพย์ (front office) และทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่การตลาดด้วย สามารถเป็นผู้ติดต่อและจัดส่งเช็คค่าซื้อขายหลักทรัพย์และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ให้แก่ลูกค้า ซึ่งตามปกติต้องเป็นหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์ (back office) การกระทำในลักษณะดังกล่าวเป็นช่องทางที่ทำให้เกิดการทุจริตยกยอกหุ้นของลูกค้าได้ ทั้งนี้ รายละเอียดของการทำทุจริตสรุปได้ดังนี้

ลักษณะและวิธีการทำทุจริต

1. ผู้ทุจริตทำการยกยอกหุ้นของลูกค้า โดยปลอมแปลงลายมือชื่อลูกค้าเพื่อทำรายการโอนหุ้นของลูกค้าไปยังบัญชีที่ผู้ทุจริตมีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อส่งขายตามระบบและโอนเงินออกไปตามปกติ
2. เมื่อลูกค้าที่ผู้ทุจริตยกยอกหุ้นประสงค์จะขายหุ้น แต่หุ้นดังกล่าวไม่มียอดคงเหลืออยู่ตามบัญชีในระบบ back office ผู้ทุจริตอาจทำการโอนหุ้นที่ลูกค้าประสงค์จะขายจากลูกค้ารายอื่นเข้าบัญชีลูกค้าโดยใช้วิธีปลอมแปลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการโอนหุ้น และทำการขายหุ้นเพื่อให้ลูกค้าได้รับเงินค่าขายหุ้นจากระบบตามปกติ หรืออาจทำการขายหุ้นอื่นที่ลูกค้ามีอยู่ในระบบ back office แทน หรือในกรณีที่ลูกค้ารายอื่นสั่งซื้อหุ้นเข้ามาในเวลาเดียวกัน ผู้ทุจริตก็นำเงินค่าซื้อหุ้นไปซื้อหุ้นที่ลูกค้ารายแรกส่งขายแทน โดยไม่ได้ซื้อหุ้นตามที่ลูกค้ารายที่สั่งซื้อจริง โดยผู้ทุจริตก็จะปลอมแปลงใบยืนยันการซื้อขายหลักทรัพย์ส่งให้ลูกค้ารายที่สั่งซื้อต่อไป
3. ผู้ทุจริตจะจัดทำเอกสารปลอมเพื่อส่งให้ลูกค้า ได้แก่ ใบยืนยันการซื้อขายหลักทรัพย์ตามรายการที่ลูกค้าแต่ละรายสั่งซื้อหรือขาย และส่งให้ลูกค้าเพื่อเป็นการยืนยันรายการซื้อขายที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งแจ้งจำนวนหุ้นคงเหลือทุกสิ้นวันที่เกิดรายการ ซึ่งรายการซื้อขายหรือจำนวนหุ้นคงเหลือตามเอกสารใบยืนยันการซื้อขายหลักทรัพย์ดังกล่าวจะไม่ตรงกับรายการที่บันทึกอยู่ในระบบ back office ของบริษัท

จากกรณีดังกล่าวสามารถสรุปข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดการทุจริตและข้อเสนอแนะในการป้องกันมิให้เกิดกรณีทุจริตดังกล่าวขึ้นอีก ดังนี้

ข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน

1. บริษัทไม่ควบคุมดูแลให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างหน่วยงานให้บริการด้านหลักทรัพย์ (front office) และหน่วยงานปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์ (back office) ตามระเบียบของบริษัทที่ได้กำหนดไว้แล้วเป็นลายลักษณ์อักษร โดยยินยอมให้เจ้าหน้าที่การตลาดบางรายสามารถเป็นผู้ติดต่อและจัดส่งเช็คค่าซื้อขายหลักทรัพย์และเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กับลูกค้าได้โดยตรง ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวควรอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์

2. บริษัทไม่มีการตรวจสอบลายมือชื่อของลูกค้าที่สั่งโอนหลักทรัพย์ โดยพนักงานของหน่วยงานปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์ของบริษัทอย่างจริงจัง โดยคำสั่งบางรายการไม่ใช่ลายมือชื่อของลูกค้าที่แท้จริง

3. การจัดเก็บเอกสารหลักฐานประกอบการเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าไม่ครบถ้วน เช่น บัตรตัวอย่างลายมือชื่อลูกค้า ทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบลายมือชื่อลูกค้าในเอกสารยืนยันการซื้อขายและโอนหลักทรัพย์

4. บริษัทไม่มีระบบในการติดตามหลักฐานว่าลูกค้าได้รับใบยืนยันซื้อขายหลักทรัพย์จากบริษัทที่ออกโดยหน่วยงานปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการกำหนดและแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างหน่วยงานให้บริการด้านหลักทรัพย์ (front office) และหน่วยงานปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์ (back office) ให้ชัดเจน โดยต้องกำหนดให้พนักงานของบริษัทถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

2. ควรมีการตรวจสอบความมีตัวตนของลูกค้า เพื่อป้องกันบัญชีปลอมซึ่งอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อบริษัทได้

3. ควรกำหนดวิธีการจัดเก็บเอกสารหลักฐานประกอบการเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ทุกประเภท รวมทั้งขั้นตอนของการยื่นเอกสารภายในบริษัท โดยควรกำหนดให้แจ้งวัตถุประสงค์ของการยื่นเอกสาร และต้องจัดให้มีการจัดทำหลักฐานการยื่น เบิก และส่งคืนให้ถูกต้องครบถ้วน

4. ควรมีการตรวจสอบลายมือชื่อของลูกค้าทุกครั้งที่ลูกค้ามีคำสั่ง และในกรณีที่ลายมือชื่อของลูกค้าไม่ตรงกัน หรือมีข้อสงสัยในคำสั่ง ควรติดต่อลูกค้าเพื่อยืนยันความถูกต้อง ในกรณีที่ลูกค้ายืนยันว่าเป็นลายมือชื่อจริง ควรเปลี่ยนแปลงลายมือชื่อที่ให้ไว้กับบริษัทใหม่ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบต่อไป

5. ควรมีระบบในการติดตามว่าลูกค้าได้รับใบยืนยันการซื้อขายจากบริษัทหรือไม่ ซึ่งหากลูกค้ามีปัญหาเกี่ยวกับใบยืนยันการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือชำระราคา ควรกำหนดให้ลูกค้าต้องติดต่อกับหน่วยงานปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์หรือหน่วยงานดูแลการปฏิบัติงานด้านหลักทรัพย์โดยตรง

6. ควรมีการสุ่มตรวจสอบประเภทบัญชีที่อาจเป็นช่องทางของการทุจริตได้ เช่น บัญชีพักเจ้าหน้าที่ เป็นต้น